

Popis trasy:

Automobilová (a cyklistická) trasa "Těšínské Slezsko – společná historie dřeva, železa a lidí" vede po stávajících cestách kolem pohoří Čantoryje a Stožku na obou stranách polsko-české hranice. Délka trasy včetně cesty k jednotlivým bodům je přibližně 85 kilometrů. Stezka vede z Třince do Vendryně, dále přes Bystřici do Nýdku a přes Košařiska, Milíkov a Bocanovice do Dolné Lomné a Mostů u Jablunkova. Dále vede do Jablunkova, přes Písek do Javořinky a Jistebné Andziolówki, dále přes průmysl Kubalonka a Szarcuła na vyvýšeninu Zadní Groń ve Visle, do Visly Černé Wylęgarnia a do habsburské hospodářské osady „U pramene Visly“. Na konci vede trasa do centra Visly, do Ustroně a přes Tisovnice a Horní Lištnou zpět do Třince. Nejlepší je rozdělit si prohlídku na více dní, protože pobyt na každém místě může trvat od 10 minut až po dvě hodiny.

Opis trasy:

Trasa samochodowa (i rowerowa) „Śląsk Cieszyński – wspólna historia drewna, żelaza i ludzi“ biegnie istniejącymi drogami wokół pasma Czantorii i Stożka po obu stronach granicy polsko-czeskiej. Długość trasy wraz z przejazdem do poszczególnych punktów wynosi ok. 85 kilometrów. Szlak przebiega od Trzyńca do Wędryni, dalej przez Bystrycę do Nýdku i przez Koszarzyska, Milików i Boconowice do Dolnej Łomnej oraz Mostów koło Jablunkowa. Następnie prowadzi do Jablunkowa, przez Piosek do Jaworzynki i Istebnej Andziolówki, dalej przez przełęcz Kubalonkę i Szarcułę na Zadni Groń w Wiśle, do Wisły Czarnej Wylęgarni i do Habsburskiej osady gospodarczej „U źródle Wisły“. Na końcu trasa wiedzie do centrum Wisły, do Ustronia i przez Cisownicę i Leszną Górną z powrotem do Trzyńca. Zwiedzanie najlepiej podzielić na kilka dni, gdyż pobyt w poszczególnych punktach może zająć od 10 minut do nawet 2 godzin.

1 Muzeum Beskidzkie im. A.Podźorskiego w Wiśle w centrum Wisły, filia Muzeum Śląska Cieszyńskiego w budynku dawnej karczmy, krytej gontem. W muzeum można zobaczyć ekspozycję etnograficzną wraz z izbą góralską, sprzęty do pracy w lesie, na sałaszu i w gospodarstwie, a w enklawie budownictwa drewnianego m.in. chatę kumornika, pracujący folusz, kuźnię i dawną szkołę.

ul. Pawła Stellera 1, Wisła

Muzeum Beskyd Andrzeje Podźorskiego w centru Wisły, pobočka Šeršnikova muzea v Těšíně v budově bývalého hostince se šindelovou střešou. V muzeu si návštěvníci mohou prohlédnout etnografickou expozici včetně horalské místnosti, zařízení pro práci v lese, v salaši a v hospodářství, zatímco v enklávě dřevěných staveb se nachází mimo jiné chata sedláka, funkční stroj na valchování, kovárna a bývalá škola.

2 Pałac Myśliwski Habsburgów przeniesiony z Przysłopia obecnie na ul. Lipowej 4A, pełni funkcję siedziby Oddziału PTTK w Wiśle, Koła Przewodników Beskidzkich i informacji turystycznej. W oryginalnym budynku z lat 1898-1899 można zobaczyć wystawę o głuszcach i polowaniach Habsburgów.

ul. Lipowa 4A, Wisła

Lovecký zámek Habsburků přestěhovaný z mýtiny Przyslop, nyní na ulici Lipowa 4A, slouží jako sídlo pobočky PTTK Wisła, Kruhu beskydských průvodců a turistického informačního centra. V původní budově z let 1898-1899 si můžete prohlédnout výstavu o tetřevích a habsburském lovu.

3 Muzeum Ustrońskie znajdujące się w dawnym budynku huty „Klemens” założonej w 1772 roku przez księcia Alberta Sasko-Cieszyńskiego. W muzeum można zapoznać się m.in. z tradycjami przemysłowymi Ustronia: hutnictwem, kuźnictwem, zakładami produkcji maszyn i początkami uzdrowiska.

ul. Hutnicza 3, Ustroń

Muzeum v Ustroni se nachází v budově bývalé huti "Klemens", kterou v roce 1772 založil kníže Albert Sasko-Těšínský. V muzeu se návštěvníci mimo jiné seznámí s průmyslovými tradicemi Ustroně: hutnictvím, kovářstvím, strojírenskými závody a počátky lázeňství.

4 Muzeum Regionalne „Na Grapie” w Jaworzynce należy do rodziny Ruckich i prezentuje beskidzką gospodarkę rolno-pasterską. Na mini skansen składają się kurna chata (bez komina), stodoła i kuźnia.

Jaworzynka 720, Jaworzynka

Regionální muzeum „Na Grapie” v Javořince patří rodině Ruckich a představuje beskydské zemědělské a pastevecké hospodářství. Skanzen se skládá z „kouřové chaty” (bez komína), stodoly a kovárny.

5 Muzeum Sztuki Jana Wałacha na Andziolówce w Istebnej to drewniana pracownia artysty, którego europejskie sukcesy zapewniły mu miejsce wśród najlepszych drzeworytników. Wewnątrz można zobaczyć prace malarskie, rzeźbiarskie i drzeworyty, a także instrumenty muzyczne i narzędzia pracy Jana Wałacha (1884-1979).

Istebna 293, Istebna

Muzeum umění Jana Wałacha na Andziolówce v Jistebné je dřevěným ateliérem umělce, který si svými evropskými úspěchy vydobyl místo mezi nejlepšími dřevorytci. Uvnitř si návštěvníci mohou prohlédnout obrazy, sochy a dřevěvozy, ale také hudební nástroje a pracovní nářadí Jana Wałacha (1884-1979).

6 Kościółek drewniany przy Zamku – Rezydencji Prezydenta RP na Zadnim Groniu, jedyny oryginalny budynek z czasów Habsburgów w tym miejscu. Kościółek w stylu alpejskim wzniesiony został w 1909 roku i zawiera starsze wyposażenie z kościoła w Bystrzycy, w tym ołtarz, obrazy i krucyfiks z XVII wieku.

ul. Lipowa 4A, Wisła

Dřevěný kostelík vedle zámku – rezidence prezidenta Polské republiky na vyvýšenině Zadní Groň, jediná původní stavba z doby Habsburků na tomto místě. Kostel v alpském stylu byl postaven v roce 1909 a obsahuje starší vybavení kostela v Bystřici, včetně oltáře, obrazů a krucifixu ze 17. století.

7 Osada na Kwartyrach to oryginalne budynki z czasów Habsburgów, dziś należące do osób prywatnych. Na przysiółek składają się wylęgarnia ryb, arcyksiążęcy zajazd „Zum Rackelhahn”, budynki kwater dla robotników leśnych wraz ze stodołą i dom inżyniera.

ul. Czarne, Wisła

Osadu na Kwartyrach tvoří původní budovy z habsburské éry, které jsou nyní v soukromém vlastnictví. Osada se skládá z lihně, arcivévodského hostince „Zum Rackelhahn”, budov pro lesní dělníky včetně stodoly a domu inženýra.

8 Habsburska osada gospodarcza „U początków Wisły” to powstała w ramach projektu rekonstrukcja budynków przeniesionych z Zadniego Gronia i Wątrobnego. Wewnątrz można zapoznać się z historią gospodarczą Śląska Cieszyńskiego i Wisły, a w szczególności, zasobami przyrodniczymi i tradycyjnymi metodami obróbki drewna.

ul. Czarne 3N i 3P, Wisła

Habsburská hospodářská osada „U pramene Visly” je rekonstrukci budov přemístěných z vyvýšeniny Zadní Groň a Wątrobne. Uvnitř se můžete seznámí s hospodářskou historií Těšínského Slezska a Wisly, zejména s přírodními zdroji a tradičními způsoby zpracování dřeva.

9 Drzewiönki na Borku w Trzyńcu to dwa oryginalne domki robotników huty trzynieckiej z lat 70. XIX wieku, odnowione i urządzone w ramach projektu. Na miejscu można zobaczyć wnętrza mieszkalne z różnych epok wraz z wyposażeniem przeciętnego domu robotniczego.

Třinec-Staré Město 116, Třinec

Dřevěny na Borku v Třinci jsou dva původní domy dělníků třineckých železáren ze 70. let 19. století, které byly v rámci projektu renovovány a vybaveny. Na místě si můžete prohlédnout obytné interiéry z různých období a vybavení průměrného dělnického domu.

10 Muzeum Třineckých železáren a Města Třince w Trzyńcu to placówka sąsiadująca z działającą do dziś hutą żelaza i stali, której początki sięgają lat 1836-1839. W muzeum można zapoznać się z ciężką pracą hutników oraz pięknymi wyrobami huty z XIX i XX wieku.

Frýdecká 387, Třinec

Muzeum Třineckých železáren a Města Třince v Třinci je zařízení přiléhající k dosud fungujícím železárnám a ocelárnám, jejichž počátky sahají do let 1836-1839. V muzeu se můžete seznámit s těžkou prací hutníků a s krásnými výrobky ocelárny a železární z 19. a 20. století.

11 Wapienniki w Wędryni to dwa dawne piece szybowe do wypalania wapna, w których prażono miejscowe skały. Piec kamienny ma ok. 9 m wysokości, a ceglany ok. 10. Ze specjalnego pomostu można zająrzeć do środka.

Vendryně 230, Vendryně

Vendryňské vápenky jsou dvě bývalé šachtové vápenky, ve kterých se vypalovala místní hornina. Kamenná pec je vysoká asi 9 m a cihlová pec asi 10 m. Ze speciální platformy se můžete podívat dovnitř.

12 Drzewiönka i kościół drewniany w Nydku – dwa budynki drewniane: replika chaty z 1848 roku, która wcześniej stała w tym miejscu i kościół św. Mikołaja (dawny ewangelicki, obecnie katolicki) z 1576 roku. W drzewiönce można zobaczyć ekspozycję prezentującą życie w gospodarstwie wiejskim z XIX i XX wieku i zasięgnąć informacji turystycznej.

Nydek 78, Nydek

Dřevěna a dřevěný kostel v Nydku – dvě dřevěné stavby: replika domu z roku 1848, který na místě dřeva stál, a kostel svatého Mikuláše (dříve evangelický, nyní katolický) z roku 1576. V dřevěnce si můžete prohlédnout výstavu o životě na venkovském hospodářství v 19. a 20. století a získat turistické informace.

13 Muzeum w Dolnej Łomnej prezentuje obróbkę drewna potrzebnego do pieców hutniczych i do wykonywania sprzętów codziennego użytku w gospodarstwach góralskich. Muzeum mieści się w replice starej, drewnianej szkoły z 1852 roku.

Dolní Lomná 70, Dolní Lomná

Muzeum v Dolní Lomné představuje zpracování dřeva potřebného pro vysoké pece a výrobu běžných předmětů na horských statcích. Muzeum sídlí v replice staré dřevěné školy z roku 1852.

14 Drzewiönka w Mostach koło Jabłonkowa to Górolskie Centrum Informacji Turystycznej powstałe w 2008 roku w odrestaurowanym, 200-letnim drewnianym domu „Na Fojtství”. Wewnątrz znajduje się interaktywne centrum nauki i rozwoju góralskich zwyczajów i rzemiosł, gdzie można wziąć udział w różnych warsztatach.

Mosty u Jablunkova 381, Mosty u Jablunkova

Dřevěna v Mostech u Jablunkova hostí Górolské turistické informační centrum, které vzniklo v roce 2008 ve zrekonstruovaném 200 let starém dřevěném domě "Na Fojtství". Uvnitř se nachází interaktivní centrum pro poznávání a rozvíjení horalských zvyků a řemesel, kde se můžete zúčastnit různých workshopů.

15 Szańce w Mostach koło Jabłonkowa – system fortyfikacji obronnych drewniano-ziemnych, rozbudowywanych od XVI – XVIII wieku w celu obrony księstwa cieszyńskiego przed ewentualnym najazdem tureckim lub węgierskim.

Mosty u Jablunkova 1165, Mosty u Jablunkova

Šance v Mostech u Jablunkova – systém dřevěných a hlinitých obranných opevnění, který byl budovaný od 16. do 18. století na obranu Těšínského knížectví proti případným tureckým nebo uherským nájezdům.

16 Muzeum Trojmezi w Jabłonkowie, filia Muzeum Těšínska z Czeskiego Cieszyna to jeden z najstarszych domów mieszkalnych na Śląsku Cieszyńskim. Ekspozycja przedstawia walory przyrodnicze i życie w Beskidach na trójstyku granic: polskiej, słowackiej i czeskiej.

Plk. Velebnovského 150, Jablunkov

Muzeum Trojmezi v Jablunkově, pobočka Muzea Těšínska z Českého Těšína, je jedním z nejstarších obytných domů v Těšínském Slezsku. Výstava představuje přírodní zajímavosti a život v Beskydech na trojmezí Polska, Slovenska a Česka.

Projekt graficzny: MALOF design, www.malof.pl
Tekst: Renata Czyż